MEGJELENT:
- *a Német Törvénytárban a Nomos Kiadónál Baden-Badenben 1990. szeptemberi szállítás,*
- *az NSZK közlönyében (Bundesgesetzblat).*

A német Igazságügyminisztérium törvénytárában a törvény kódja **VermG** *, a német Vermögensgesetz (Vagyontörvény) kifejezésből*

Nyitott vagyonjogi kérdések szabályozásának törvénye
(Vagyontörvény – VermG)

I. fejezet
Általános előírások

1 § Hatáskör

(1) Ez a törvény szabályozza azokat a vagyonjogi értékeket, amelyeket
a) kártalanítás nélkül kisajátítottak és néptulajdonba átvettek;
b) alacsonyabb kártalanítás ellenében kisajátítottak, mint a korábbi NDK polgárainak járt volna;
c) állami kezelésbe vagy néptulajdonba való átvétel útján a rendelkezésre jogosult harmadik személynek eladta;
d) a minisztertanács 1972.02.09-i határozata és az azzal összefüggő szabályok alapján átvételt nyertek a néptulajdonba.

(2) Ez a törvény érvényes továbbá beépített ingatlanok és épületek szempontjából, amelyek nem költségfedező lakbérek és ennek következtében előállott eladósodás, kisajátítás, tulajdonról való lemondás, ajándékozás vagy örökségről való lemondás által lettek átvéve népi tulajdonba.

(3) Ez a törvény érint olyan vagyoni értékeket valamint használati jogokat érintő igényeket, amelyek a szerző, állami szervek vagy harmadik személyek becstelen ügyeskedései, pl. hatalommal való visszaélés, korrupció, jogtalan kényszer vagy megtévesztés által nyertek megszerzést .

(4) Ez a törvény szabályozza
- az állami megbízott szervek megszüntetését, amelyek oly polgárok vagyoni értékeit kezelték, amely a korábbi NDK területét az akkori időpontban szükséges engedélyek nélkül hagyták el;
- az NSzK és (Nyugat) Berlin polgárainak valamint oly jogi személyek vagyoni értékeinek ideiglenes kezelésének megszüntetését, amelyek székhelye az NSzK-ban és (Nyugat) Berlinben volt, amelyet átruháztak jogi előírással a korábbi NDK állami szerveire;
- külföldi vagyon kezelésének megszüntetését, amely a korábbi NDK kormányára nyert átruházást, (a következőkben állami kezelésnek nevezve) és szabályozza a tulajdonosok és jogosultak ezzel összefüggésben álló igényeit.

(5) Ez a törvény követelések és más jogok kezelését is magában foglalja az l - 4. bekezdés szerinti vagyoni értékeket illetően.

(6) Ez a törvény megfelelő alkalmazást nyer polgároknak és egyesüléseknek vagyoni értékű igényeire,

akiket 1933 január 30-a és 1945 május 08.-a közötti időben faji, politikai, vallási vagy világnézeti okokból üldöztek, és vagyonukat kényszereladás, kisajátítás következtében vagy más módon elvesztették.

(7) Ez a törvény megfelelő alkalmazást nyer olyan vagyoni értékek visszaadása szempontjából, amelyek jogellenes büntetőjogi, kihágási vagy közigazgatási döntések más előírásokkal kapcsolatos megszüntetésével összefüggésben állanak.

(8) Ez a törvény nem érvényes
a) vagyoni értékek kisajátítása esetében, amelyek megszállási jog vagy a megszállási hatalmi jogon alapulnak;
b) vagyonértékű igényekre, amelyeket az NDK állam közi megállapodásokkal szabályozott;
c) a régi követelések megváltási kölcsöne részvételi jogaira;
d) a belépő terület területi testületének igényeire az egyesülési szerződés 3. cikkelye szerint, amennyiben az 1990.07.06.-i kommunális vagyonról szóló
törvény tartalmazza őket.

2 § Fogalommeghatározás

(1) A törvény értelmében jogosultak azok a természetes és jogi személyek, akiknek vagyoni értékeit az l §-ban megjelölt intézkedések érintették, valamint jogutódjaik.

(2) E törvény értelmében vagyoni értékek beépített és be nem épített ingatlanok, valamint jogilag önálló épületek (következőkben: ingatlanok és épületek), ingatlanok és épületek használati jogai és dologi jogai valamint ingó dolgok. E törvény értelmében vagyoni értékek folyószámla követelések és más pénzfizetésekre irányuló követelések valamint vállalkozásokban való tulajdon részesedések vagy vállalkozások, amelyek székhelye az NDK-n kívül van, üzemein / telepein való részesedések .

II. fejezet
Vagyoni értékek visszaszármaztatása

3 § Alapelv

(1) Vagyoni értékek, amelyek az l § intézkedései alá esnek vagy a néptulajdonba átvételt nyertek vagy harmadik személynek el lettek adva, kérelemre a jogosultnak visszaszármaztatandók, amennyiben ezt a törvény nem zárja ki. A visszaszármaztatásról a hatóság dönt.

(2) Ha több személy ugyanazon vagyoni érték visszaszármaztatására igényt nyújt be, úgy az a személy a jogosult, akit az l § intézkedése elsőként érintett.

(3) Ha az 1990 . 07.11.-i vagyonjogi igények bejelentéséről szóló rendelet szerint, utoljára az 1990.08.21.-ről kelt vagyonjogi igények bejelentéséről szóló 2. rendelet szerint változtatva, bejelentés lett benyújtva - következőkben bejelentési rendelet - úgy a rendelkezésre jogosult köteles, dologjogi ügyletek megkötésétől vagy hosszúlejáratú szerződési kötelezettségek elvállalásától a jogosult beleegyezése nélkül tartózkodni. Kivételt képeznek olyan jogügyletek, amelyek a tulajdonos jogi kötelességei teljesítéséhez vagy a vagyoni értékek megtartásához és a vele való gazdálkodáshoz okvetlen szükségesek. Ez érvényes az elkésett bejelentéseknél is.

(4) A bejelentési határidő (bejelentési rendelet 3 §) elkésése esetében és ha elkésett bejelentés nem forog fenn, akkor a rendelkezésre jogosult a tulajdon felett rendelkezhet illetve kötelmi vagy dolog jogi kötelezettségeket vállalhat. Ha a tulajdon felett még nem rendelkezett, akkor a jogosult a visszaszármaztatásra irányuló igényét érvényesítheti. Különben csupán a bevételre van igénye.

(5) A rendelkezésre jogosult egy rendelkezés előtt köteles arról meggyőződni, .hogy a harmadik bekezdés értelmében fennforog-e bejelentés.

4 § A visszaszármaztatás kizárása

(1) A tulajdonjog vagy más jogok visszaszármaztatása vagyoni értékekkel kapcsolatban ki van zárva, ha a dolog természetéből adódóan ez már ki van zárva.

(2) A visszaszármaztatás továbbá ki van zárva, ha természetes személyek, vallási közösségek vagy a közjó célját szolgáló alapítványok a vagyoni értéken becsületes módon (jóhiszeműen) tulajdont vagy dolog jogi használati jogokat szereztek. Ez ingatlanoknál vagy épületeknél nem érvényes, amennyiben a szerzés alapjául szolgáló jogügylet 1989 október 18.-a után lett megkötve és a bejelentési rendelet 6 § l. s 2. bekezdése alapján nem lett volna szabad engedélyezni.

(3) A jogszerzés szabály szerint becstelennek tekintendő , ha
a) nem állt összhangban a szerzés idején az NDK-ban érvényes általános jogi előírásokkal, eljárási alapelvekkel és egy rendes közigazgatási gyakorlattal,
és a szerző ezt tudta vagy tudnia kellett volna, vagy
b) azon alapult, hogy a szerző korrupció által vagy személyes hatalmi helyzete kihasználása által a szerzés időpontjára vagy feltételeire vagy a meg
szerzés tárgya kiválasztására ráhatott, vagy
c) attól befolyásolva volt, hogy a szerző egy általa vagy harmadik személy által előidézett, a korábbi tulajdonos kényszerhelyzetét vagy megtévesztését
kihasználta.

5 § Ingatlanok és épületek tulajdonjogai visszaszármaztatásának kizárása

Ingatlanok és épületek tulajdonjogának visszaszármaztatása a 4 § l. bekezdése szerint különben is ki van zárva, ha az ingatlanok és épületek
a) tetemes építkezési befektetéssel használati módjukban vagy célkitűzésükben megváltoztatást nyertek és ezen használat közérdekben áll,
b) a közhasználatnak lettek szentelve,
c) a komplex lakásépítkezésben vagy település építkezésben nyertek felhasználást,
d) az ipari használatban nyertek felhasználást, vagy bevonták egy vállalkozási egységbe és a vállalat lényeges károsítása nélkül nem lehetne
visszaszármaztatni.

6 § Vállalatok visszaszármaztatása

(l) Kérelemre egy vállalatot a jogosultnak vissza kell származtatni, ha a technikai haladás és az általános gazdasági fejlődés figyelembevételével a kisajátított vállalattal a kisajátítás időpontjában összehasonlítható. A vagyon- és hozamhelyzet lényeges rosszabbodását vagy lényeges javulását ki kell egyenlíteni. A vállalat a kisajátított vállalattal akkor hasonlítható össze, ha a vállalat termék- vagy szolgáltatás kínálata a technikai és gazdasági haladás figyelembevételével
alapjaiban változatlan maradt vagy korábbi termékek és szolgáltatások mások által lettek pótolva. Ha a vállalatot egy vagy több más vállalattal összevonták, ügy az összehasonlíthatóság szempontjából csak ezen a vállalatrészen múlik.

(2) A vagyoni helyzet lényeges rosszabbodása akkor forog fenn, ha a kezdő mérleg felállításával

1990.07.01.-én eladósodás a DEM-mérlegtörvény szerint áll
fenn, az e jogi forma részére a törvényesen előirt minimális töke sincs meg. Ebben az esetben a vállalat részére fennállnak a DEM-mérlegtörvény 24., 26 § 3.
bekezdés, 28 § szerinti igények; ezeket az igényeket nem szabad elutasítani. A DEM-mérlegtörvény 28 §-a esetében a kötelezett köteles a tőkeértéktelenítési
folyószámlát felszámolni. A 2. mondat szerinti igény elesik, ha bizonyítást nyer, hogy a kisajátítási időpontban az öntőkeviszonyok nem voltak kedvezőbbek.

(3) A vagyoni helyzetnek egy lényeges javulása akkor forog fenn, ha a DEM-mérlegtörvény szerinti DEM-nyitómérleg felállításánál a DEM-mérlegtörvény 26 § szerint egy kiegyenlítési kötelezettség van adva és bizonyítást nyer, hogy a vállalat a kisajátítása időpontjában a mérlegösszeghez viszonyítva csekélyebb öntökével rendelkezett. Csekélyebb öntőkének nem kell bizonyítást nyernie, amennyiben a kiegyenlítési kötelezettség megfelel az ingatlannak, teleknek vagy épület értékbevetésének, amelyek sosem voltak a vállalat tulajdonában.

(4) A jövedelemhelyzet lényeges változása forog fenn, ha az 1990.07.01.-e után induló üzleti évben az elvárható forgalom az előreláthatóan forgalomba hozandó termékek vagy szolgáltatások egységei az általánosan elvárható gazdasági fejlődés figyelembevételével lényeges magasabbak vagy alacsonyabbak lesznek mint a kisajátítás időpontjában. Ha új termékeket kell fejleszteni, hogy összehasonlítható forgalom jöjjön létre, úgy a szükséges fejlesztési költségek összegében előáll egy megtérítési igény; kivételt képez az az eset, ha a vállalat nem szanálható. Ha forgalom lényegesen magasabb mint a kisajátítás időpontjában, különösen új termékek fejlesztése következtében, akkor az erre szükséges fejlesztési költségek összege, amennyiben ezek az aktivizálásuk
következtében még nem nyertek leírást, egy kiegyenlítési kötelezettséget jelentenek, kivételt képez az az eset, ha ezáltal a vagyoni helyzet lényeges romlása állna elő a 2. bekezdés szerint.

(5) A kisajátított vállalat visszaszármaztatása azoknak a jogoknak a jogosultra való átruházásával történik, amelyek a mindenkori jogi forma szerint a tulajdonosé. Ha a vállalat jogi formája más, mint a kisajátítotté, akkor a jogosult kérésére a visszaszármaztatás előtt a korábbi vagy egy más jogi formába kell átalakítani. Ha a visszaszármaztatandó vállalatot egy vagy több más vállalattal új vállalati egységgé vonták össze, akkor ha vállalatot nem lehet defuzionálni, a jogosultra részeket oly értékben kell átruházni, amelyek az l - 4 bekezdések megfelelő alkalmazásával a defuzionálás esetében a visszaadandó vállalat könyvértékének felelnek meg az összvállalat könyvértékének viszonyában. A defuzió nem követelhető, ha gazdaságilag nem képviselhető. Megmaradnak részek a megbízott intézetnél, különösen lényeges értéknövekedések kiegyenlítése céljából, úgy ezeket azok a résztulajdonosok megvásárolhatják, akikre e törvény értelmében részeket átruháztak .

(6) Bármely jogosult kérelmet nyújthat be egy vállalat visszaszármaztatására. Egy jogosult kérelme kihat valamennyi jogosult előnyére, akinek hasonló igénye van.A visszaszármaztatás helyett a kártalanítás is választható, ha egy jogosult sem nyújt be kérelmet a visszaszármaztatásra.

(7) Ha a visszaszármaztatás az 1. bekezdés l mondata szerint nem lehetséges, vagy a jogosult a kártalanítást választja, úgy a vállalat értékét a néptulajdonba való átvétel vagy az állami kezelésbe való átvétel időpontjában DEM-ben kell megtéríteni. Az annak idején fizetett ár vagy lelépési díj az NDK 2 márkájának viszonyában l DEM-re kell átváltani és ezt az összeget a kártalanítás összegéből levonni.

(8) Ha az l § l. bekezdés d. pontja szerint az e törvény életbelépése időpontjában a visszaszármaztatás már megtörtént, úgy a jogosult kérheti, hogy a visszaszármaztatást ezen törtvény előírásai alapján felülvizsgálják és feltételeihez hozzáillesszék.

(9) A pénzügyminiszter felhatalmazást nyer arra, hogy a gazdaságügyminiszterrel egyetértésben az eljárást, a hatóságok s szolgálati helyek hatáskörét vállalatok és részesedések visszaszármaztatása

végrehajtása szempontjából rendeleti úton szabályozza valamint a vállalatok vagyoni és jövedelmi helyzete változásának kiszámításáról és értékeléséről előírásokat bocsásson ki.

7 § Értékkiegyenlítés

Vagyoni értékek visszaszármaztatásánál - kivéve a 6 §-t -meg kell állapítani a néptulajdonba kerülés óta az államháztartás eszközeiből pénzelt értéknövekedést valamint az előállt értékcsökkenést és ki kell őket egyenlíteni. Az értékváltozások megállapítása szempontjából az értékelésjogi előírások érvényesek.

8 § A választás joga

(1) Amennyiben a jogosultnak igénye van a visszaszármaztatásra a 3 § szerint, úgy e helyett a kártalanítást is választhatja. Kivételt képeznek oly jogosultak, akinek ingatlanai tulajdonról való lemondás, ajándékozás vagy örökségről való lemondás által kerültek néptulajdonba.

(2) Ha a jogosultság egy személyi közösségnél van, a választási jogot csak közösen lehet gyakorolni.

9 § A kártalanítás alapelvei

(1) A 4 § l. s 2. bekezdése eseteiben a kártalanítás pénzben történik. Az l § 2. bekezdése szerinti ingatlanoknál, amelyek a tulajdonról való lemondás, ajándékozás vagy örökségről való lemondás által kerültek néptulajdonba, kártalanítás nem történik.

(2) Ha egy ingatlan a 4 § 2. bekezdésében feltüntetett okoknál fogva nem származtatható vissza, akkor a kártalanítás lehetőség szerint hasonló értékű
ingatlanok átruházásával is történhet. Ha ez nem lehetséges, akkor, ugyancsak pénzben történik a kártalanítás. Pótingatlanok rendelkezésre bocsátására a 21 § 3. bekezdése l. mondata és 4. bekezdése érvényes.

(3) Közelebbit törvény szabályozza.

10 § Ingó dolgok

(1) Ha ingó dolgokat eladtak és a 3 § 3. bekezdése és a 4 § 2. és 3. bekezdései szerint nem adhatók vissza, úgy a jogosultaknak igénye van az elért bevétel
összegére a kártalanítási alappal szemben, amennyiben a bevétel egy folyószámlán még nem lett jóváírva vagy kifizetve.

(2) Ha egy ingó dolog értékesítésénél bevételt nem értek el, a jogosultnak nincs igénye kártalanításra.

III. fejezet
Állami kezelés megszüntetése

11 § Alapelv

(1) A jogosult kérelmére a hatóság döntésével a vagyoni értékek kezelését megszüntetik. A jogosult e

helyett a tulajdonáról lemondhat és a 9 § szerint a kártalanítást választhatja.

(2) Ha a jogosult igényét a bejelentési határidő lefutásáig (bejelentési rendelet 3 §) nem jelentette be, joga van az állami kezelőnek a kezelt vagyoni érték felett rendelkezni. A kezelt vagyoni érték felett a rendelkezés már nem lehetséges, ha a jogosult igényét a kezelt vagyoni értékre a határidő lefutása után bejelentette.

(3) A kezelő rendelkezései előtt köteles meggyőződni, hogy a bejelentési rendelet értelmében bejelentés nem forog fenn.

(4) Rendelkezés esetén a jogosulté az eladási ár. Ha a jogosult nem jelenti be igényét, akkor az eladási ár a kártalanítási alap hatóságának kezelésébe adandó.

(5) Amennyiben államilag kezelt pénzvagyon oly előírások által lett csökkentve, amelyek diszkrimináló vagy különben hátrányt okozó jellegűek kiegyenlítésre kerül sor, közelebbit törvény szabályozza.

12 § Államilag kezelt vállalatok vagy vállalati részesedések

Az államilag kezelt vállalatok vagy vállalati részesedések visszaszármaztatásának körülményeire a 6 § irányadó. A kisajátítás időpontjának helyére lép a kezelésbevétel időpontja.

13 § Az állami kezelő felelőssége

(1) Ha a jogosultat az államilag kezelt vagyoni értékben a kötelesség goromba megszegése által, amely adódik a rendes gazdasági vezetésből, az állami kezelő által vagy az állami kezelő egyéb kötelességeinek megszegése által, az állami kezelés idején jogellenesen anyagi hátrány éri, ezt a kárt neki meg kell térítenie.

(2) A kártérítést az állami felelősség törvényes szabályai alapján kell megállapítani és a kártalanítási alapból kell kifizetni.

(3) A kártalanítási alapnak az állami kezelővel szemben vagy a fölérendelt kommunális igazgatással szemben kiegyenlítési igénye van.

14 §

(1) A jogosultnak nincsenek kártérítési igényei, ha a vagyoni értékek azért nem lettek állami kezelésbe véve, mert az illetékes állami szerv nem szerzett tudomást arról, hogy az állami kezelésbe vétel tárgyi előfeltételei fennforognak, vagy hogy a vagyoni érték létezik és a konkrét körülmények figyelembevételével nem szerezte meg.

(2) A kártérítési igény akkor nem forog fenn, ha a jogosultnak ismeretes volt, hogy az állami kezelés a vagyoni érték felett nem lesz gyakorolva, vagy e ismereteket elvárható módon megszerezhette volna.

15 § Az állami kezelő kompetenciája

(1) Az állami kezelés megszüntetéséig a vagyoni értékbiztosítását és rendes kezelését az állami kezelő intézi.

(2) Az állami kezelőnek nincs joga az állami kezelés megszüntetéséig a tulajdonos beleegyezése nélkül hosszú lejáratú szerződéseket vagy dologjogi ügyleteket kötni.
Kivételt képeznek oly jogügyletek, amelyek feltétel nélkül szükségesek a tulajdonos jogi kötelességei teljesítésére vagy a vagyoni érték megtartására vagy a vele való gazdálkodásra.

(3) A 2. bekezdés korlátozása elesik a bejelentési határidő lefutása után (bejelentési rendelet 3 §), ameddig a tulajdonos igényét az államilag kezelt vagyoni értékre nem jelentette be.

(4) Az állami kezelőnek rendelkezése előtt meg kell győződnie arról, hogy a 3. bekezdés szerint bejelentés nem forog fenn.

IV. fejezet
Jogosultak és harmadik személyek közötti jogviszony

16 § Jogok és kötelességek átvétele

(1) A tulajdonjog visszaszármaztatásával vagy az állami kezelés megszüntetésével a vagyoni érték tulajdonából adódó jogok és kötelességek gyakorlása a jogosultra vagy a jogosult által kinevezett kezelőre hárul.

(2) A tulajdonjog visszaszármaztatásával vagy az állami kezelés megszüntetésével a jogosult valamennyi mindenkori vagyoni értéket érintő jogviszonyba lép.

(3) Fennálló jogviszonyok csak a mindenkori érvényes jogi előírások alapján változtathatók meg vagy fejezhetők be.

17 § Bérleti és használati jogok.

Ingatlanok és épületek visszaadása vagy az állami kezelés megszüntetése által fennálló bérleti vagy használati jogok nem lesznek érintve. Ez akkor nem érvényes a l § 3. bekezdése eseteiben, ha a bérlő vagy használó a szerződés megkötésénél a 4 § 2. és 3. bekezdése szerint nem volt jóhiszemű.

18 § Ingatlan megterhelések

(1) Ingatlanok visszaszármaztatásánál a dologjogi megterhelések, amely a néptulajdonba való átvételnél fennálltak, ismét be kell jegyezni a telekkönyvbe.
Amennyiben ennek élvezőjét az állam máris kielégítette, az alapját képező követelés átszáll a kártalanítási alapra. Ebben az esetben az illetékes hatóság megkeresésére a kártalanítási alap javára a telekkönyvben egy biztosítási jelzálog nyer bejegyzést, amennyiben a jogosult a követelést előtte nem egyenlíti ki.

(2) A jelzálogokból való személyes követelések, amelyeket a néptulajdonban álló pénz- vagy hitelintézet javára hoztak létre és amelyek az ingatlanok néptulajdonba való vétele után még fennállnak, megszűnnek, ha a jogosult részére az ingatlan nem lesz visszaszármaztatva. A pénz- vagy hitelintézet jogutódjának a kártalanítási alapból kiegyenlítést kell adni.

(3) A jogosult köteles felépítési jelzálogokat átvenni, ha a hitelfelvételnek megfelelő értéknövelő vagy értékmegtartó építkezési intézkedés volt a
következménye.

(4) Közelebbit a törvény szabályozza.

19 § Harmadik személyek egyéb igényei ingatlanok vonatkozásában

(1) Lakó-, üdülő- és üzleti ingatlanok bérlői és használói az általuk a telekkel összefüggésben eszközölt befektetésekkel kapcsolatban, mely teljesítmények az NDK érvényes törvényes előírásai szerint a tulajdonos kötelessége, avagy amelyekért befektetési vagy költségmegtérítés áll fenn, igényeiket a követelés esedékességétől függetlenül bejelenthetik.

(2) A bejelentés a VI. fejezetben rögzített eljárás keretében történik.

(3) Ha a jogosult az igényeket elismeri, e felett egyezséget kell kötni. Vitás esetben a polgárjogi út nyitva áll.

(4) Ez nem érinti az állami kezelés megszüntetését vagy a visszaszármaztatást.

20 § Elővásárlási jog

(1) 1-2 családi házak valamint üdülő ingatlanok, amelyek állami kezelésben vannak, vagy amelyek visszaszármaztatására igény áll fenn, kérelemre
elővásárlási jog lesz az ingatlanon elismerve.

(2) Ingatlanoknál, amelyeken harmadik személy tulajdon vagy dologi jogot szerzett meg, a jogosultnak kérelemre az ingatlanra elővásárlási jogot ismernek
el.

(3) Az elővásárlási jog bejegyzésére kérelmeket a VI. fejezet eljárása keretében kell benyújtani.

21 § Póttelek

(1) Családi házak vagy üdülő ingatlanok bérlője vagy használója, amelyek állami kezelésben vannak, vagy amelyek tekintetében jogilag megalapozott igény lett érvényesítve a visszaszármaztatásra megkérelmezhetik, hogy a jogosultnak egy pótingatlan legyen a rendelkezésére bocsátva, ha hajlandó az ingatlant megvásárolni. A jogosult nem köteles a pótingatlant igénybe venni.

(2) A 9 § 2. bekezdése kérelmeinek elsőbbséggel kell meg felelni.

(3) Az l. bekezdés l. mondata kérelmének meg kell felelni, ha a jogosult egyet ért, ugyanabban a városi vagy községi területben kommunális tulajdonban álló ingatlan rendelkezésre áll és a tulajdon átruházással szemben nem állnak jogos érdekek. Ezt különösen akkor érvényes, ha a bérlők és használók lényeges befektetéseket eszközöltek az objektum értéknövelésére vagy értékmegtartására.

(4) A póttelek értéke és a telek állami kezelésbe való vétele vagy a tulajdonjog megvonása idején való értéke közötti különbséget ki kell egyenlíteni.

(5) Ha egy államilag kezelt ingatlan jogosultjára egy pótingatlant átruháztak, akkor az állami kezelő jogosult arra, hogy az ingatlant a bérlőnek vagy használónak eladja.

V. fejezet
Szervezet

22 § Nyitott vagyonkérdések szabályozásának végrehajtása

(1) E törvény előírásait és feladatait a létrehozandó kártalanítási alap szempontjából is a § 29 2. bekezdés szerint Mecklenburg-Elő-Pomeránia,
Brandenburg, Szászország, Szász-Anhalt, Türingia és Berlin tartományok hajtják végre.

(2) A kártalanítási alap létrehozását törvény szabályozza .

23 § Országos hatóságok

Az országok létrehoznak hivatalokat és országos hivatalokat nyitott vagyonkérdések szabályozására.

24 § Elsőfokú országos hatóságok

Minden járás, járási szabad város és Berlin részére felállítanak a nyitott vagyoni kérdések szabályozására egy hivatalt alsófokú országos hivatalként. Szükség esetén létrehozható egy ilyen hivatal több járás részére alsófokú országos hivatalként.

25 § Felsőfokú országos hatóságok

Minden ország részére felállítanak egy országos hivatalt a nyitott vagyoni kérdések szabályozására.

26 § Ellentmondási bizottságok

(1) A nyitott vagyoni kérdések szabályozására alakult összes országos hivatalnál létrehoznak egy ellentmondási bizottságot; szükség esetén létre lehet hozni több ellentmondási bizottságot. A bizottság az elnökből és két ülnökből áll.

(2) Az ellenmondási bizottság utasításmentesen dönt szótöbbséggel az ellentmondás felett.

27 § Hivatali és jogsegély

Valamennyi hatóság és bíróság köteles az e fejezetben nevezett hatóságnak hivatali és jogsegélyt nyújtani.

28 § Átmeneti szabályozás

(1) Az alsófokú országos hatóságok létrehozásáig ezen törvény feladatait a járások vagy járási szabad városok látják el. A bejelentési rendelet alapján benyújtott bejelentéseket a járások és járási szabad városok további feldolgozás céljából átadják a nyitott vagyoni kérdések hivatalainak ezek megalakulása után.

(2) Az országok létrehozásáig a 23 § feladatait a megyék kormánymegbízottai intézik.

(3) E törvény egységes biztosítására a minisztertanács átmenetileg megbíz egy központi szolgálati helyet.

29 § Tanács

A központi szolgálati helyen a 28 § 3. bekezdése értelmében felállítanak egy tanácsadó szervezet, amely a 22 § l. bekezdésében megjelölt országok képviselőiből, az érdekképviseleti szövetségek négy képviselőjéből és négy szakértőből áll.

VI. fejezet Eljárási szabályok

30 § Kérelem

Ezen törvény szerinti igényeket az illetékes hatóságnál kérelemmel kell érvényesíteni. A bejelentési rendelet szerinti bejelentés kérelemnek tekintendő a visszaszármaztatásra vagy az állami kezelés megszüntetésére.

31 § A hatóság kötelességei

(1) A hatóság a tényállást hivatalból deríti fel, a kérelmező köteles közreműködni.

(2) A hatóság köteles az érintett jogi szubjektumokat vagy állami kezelőket és mindazon harmadik személyt, akinek jogi érdekeit az eljárás kimenetele érinti, a kérelem benyújtásáról tájékoztatni és a további eljárásba bevonni.

(3) A kérelmezőnek kívánságra igénye van arra, hogy a hatóság felvilágosítást adjon minden információról, amely igényének érvényesítéséhez
szükséges. Ehhez elegendő az igény szavahihetővé tétele. A felvilágosítást írásban kell megadni.

(4) A hatóság jogosult arra, hogy a jogi szubjektumtól, jelenlegi tulajdonostól, állami kezelőtől valamint a vagyoni értékek kezelésével megbízottaktól átfogó felvilágosítást követeljen.

32 § Döntés, választási jog

(1) A hatóság köteles a szándékában álló döntést a kérelmezővel írásban közölni és neki lehetőséget adni, hogy egy hónapon belül állást foglaljon. Ez alkalommal utalni kell a 31 § 3. bekezdésére, felvilágosítás nyújtására, valamint a 2. bekezdés választási jogára.

(2) Amíg a hatóság nem döntött a kérelmező a vagyoni érték visszaszármaztatása vagy az állami kezelés megszüntetése helyett a 9 § szerint a kártalanítást választhatja. Ez nem érvényes a 8 § l. bekezdés 2. mondata eseteiben .

(3) Ha a kérelmező felvilágosítást kért, akkor a hatóság legkorábban egy hónap után dönthet, attól számítva, hogy a felvilágosítás a kérelmezőnél beérkezett.

(4) Ezen fejezet döntési és közleményei, amely egy határidőt megindítanak, azoknak kikézbesítendők, akik jogaikban érintve lesznek.

33 §

(1) Ha a kérelmező a kártalanítást választotta, akkor a döntés korlátozódik a jogosultság és a választási jogmegállapításaira; a további eljárást különleges előírások szabályozzák.

(2) A 7 § értékkiegyenlítési igényeiről, a 13 § 2. és 3. bekezdései és a 14 § kártérítési igényeiről külön döntést kell hozni.

(3) A döntésről a részvevőknek írásbeli határozatot kell kiállítani és kikézbesíteni. A határozatot meg kell indokolni és jogsegélykioktatással kell ellátni.

(4) A részvevőknek a határozattal együtt egy átadási jegyzőkönyvet is ki kell kézbesíteni. Ennek tartalmaznia kell a megállapított tulajdon- és vagyonstátuszt, a létrejött megállapításokat, a 19 § értelmében a bejelentett jogokat valamint egyéb lényeges szabályozásokat az átadandó vagyoni értékek tekintetében.

(5) A határozat egy hónappal a kikézbesítés után jogerőre lép, ha nem nyújtanak be ellentmondást.

34 § Tulajdonátruházás, telekkönyvkiigazítása és az állami kezelés törlése

(1) A tulajdon vagy más dologi jogok visszaszármaztatásáról szóló döntés jogerőre emelkedésével a jogok a jogosultra szállnak át.

(2) A tulajdon vagy más dologi jogok visszaszármaztatásával a hatóság megkérelmezi a telekkönyv kiigazítását annál a telekkönyvi hatóságnál, amely a
telekkönyvet vezeti. A telekkönyv kiigazításáért illeték nem fizetendő.

(3) A jogosult felmentést nyer az ingatlanszerzési adó alól.

(4) Az állami kezelés megszüntetése esetén a hatóság megkérelmezi a telekkönyvet vezető hatóságnál az állami kezelésről szóló bejegyzés törlését.

35 § Helyi illetékesség

(1) Az állami kezelésben levő vagyontárgyak feletti döntés esetében nyitott vagyoni kérdések rendezésének azon hivatala helyileg illetékes, amely kerületében a kérelmező lakhelye van, örökség esetében az örökhagyó utolsó lakhelye volt. Ez azokra a vagyoni értékekre is vonatkozik, amelyeket lefoglaltak és a néptulajdonba átvettek.

(2) A többi esetben a nyitott vagyoni kérdések rendezésének azon hivatala helyileg illetékes, amelynek kerületében a vagyontárgy fekszik.

(3) Amennyiben a kérelmet egy helyileg illetéktelen hivatalhoz vagy egy más illetéktelen szervhez nyújtották be, ezek kötelesek a kérelmet haladéktalanul a nyitott vagyoni kérdések rendezésének azon hatáskörrel rendelkező hivatalához továbbítani és a kérelmezőt erről értesíteni .

36 § Ellentmondási eljárás

(1) A nyitott vagyoni kérdések szabályozása hivatalának döntése ellen ellentmondás nyújtható be. Az ellentmondást a döntés kikézbesítése utáni egy hónapon belül kell ahhoz a hivatalhoz benyújtani, amely döntést meghozta. Az ellentmondást ajánlatos megindokolni. Ha az ellentmondás nem nyer teljesen vagy részben orvoslást, akkor a hatáskörrel rendelkező ellentmondási bizottsághoz továbbítandó.

(2) Ha a döntés megszüntetése vagy megváltoztatása az ellentmondón túl másokat is terhel, úgy az orvoslás vagy az ellentmondási döntés meghozatala előtt őket is meg kell hallgatni.

(3) Az ellentmondási döntést meg kell indokolni és jogsegélykioktatással ellátva kézbesíteni.

37 § A jogi út megnyitása

Az ellentmondási határozat ellen a kérelmező keresetet nyújthat be a bíróság általi felülvizsgálásra.

38 § Költségek

(1) Az eljárás és az ellentmondási eljárás költségmentes.

(2) A képviseletek költségeit a kérelmező viseli. Az ellentmondási eljárásban való képviselet költségeit az ellentmondónak meg kell téríteni, amennyiben a képviselő bevonása az igények érvényesítésére célszerűen szükséges volt és az ellentmondás megalapozott volt. A költségviselésről határozat az érdemi döntésnél történik.